

вадження, значно ширший, аніж при створенні юридичної особи, відмінної від технопарку чи наукового парку.

1. Васильєва В. А. *Проблеми розвитку корпоративного права. Приватне право. 2013. № 1. С. 135–145.*
2. Спасибо-Фатєєва І. В. *Цивільно-правові проблеми акціонерних правовідносин : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. Х., 2000. 36 с.*
3. Кучеренко І. М. *Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Ін-т д-ви і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2004. 49 с.*
4. Зеліско А. В. *Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2017. 445 с.*

Стефанишин Н.М.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «САМОПЛАГІАТ»

З прийняттям у 2017 році Закону України «Про освіту» в українському законодавстві запроваджено правове поняття самоплагіат як прояв академічної недоброчесності. У зв'язку з цим, як серед науковців, так і практиків існують різні думки щодо сприйняття чи несприйняття відповідного правового явища. Тому, у запропонованій тезі висловимо свої міркування щодо визначення змісту поняття самоплагіат.

Відповідно до ч.4 ст.42 Закону України «Про освіту» одним із видів правопорушень академічної доброчесності є самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів [1]. Слід зазначити, що відповідний Закон чи не єдиний нормативно-правовий акт у якому визначається зміст поняття самоплагіат.

Згідно ст.50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» порушенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового, є

плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору [2].

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч.4 ст.42 Закону України «Про освіту») [1].

Отже, самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів. Оприлюднення (розкриття публіці) та опублікування (випуск у світ) об'єктів авторського права та суміжних прав – це способи використання твору.

Згідно ст.1 Закону України «Про авторське право та суміжні права» оприлюднення (розкриття публіці) твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо; опублікування твору, фонограми, відеограми - випуск в обіг за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав виготовлених поліграфічними, електронними чи іншими способами примірників твору, фонограми, відеограми у кількості, здатній задовольнити, з урахуванням характеру твору, фонограми чи відеограми, розумні потреби публіки, шляхом їх продажу, здавання в майновий найм, побутового чи комерційного прокату, надання доступу до них через електронні системи інформації таким чином, що будь-яка особа може його отримати з будь-якого місця і у будь-який час за власним вибором або передачі права власності на них чи володіння ними іншими способами. Опублікуванням твору, фонограми, відеограми вважається також депонування рукопису твору, фонограми, відеограми у сховищі (депозитарії) з відкритим доступом та можливістю одержання в ньому примірника (копії) твору, фонограми, відеограми [2].

Досліджуючи зміст законодавчо визначених понять оприлюднення та опублікування творів робимо висновок, що наведене у Законі України «Про освіту» поняття самоплагіату не відповідає

дає змісту окреслених правових категорій, що визначені в Законі України «Про авторське право і суміжні права». Якщо оприлюднення – це дія доступу публіки до твору вперше, то оприлюднення раніше опублікованих творів – це нонсенс. Неможливо вперше зробити твір доступним для публіки, тобто його оприлюднити, якщо твір раніше вже був опублікований.

Окрім того, окреслюючи зміст поняття самоплагіат законодавець використовує поняття «нових наукових результатів», проте, що потрібно розуміти під «новим науковим результатом», хто його визначає, про який «рівень» новизни йдеться – всі ці питання залишаються без відповідей.

Поняття науковий результат визначається в ст.1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» науковий результат - нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо [3]. Отже, якщо науковий результат – це нове наукове знання, то що слід розуміти під поняттям новий науковий результат? На нашу думку, у даному випадку має місце колізія правових норм, яку необхідно усунути шляхом приведення у відповідність наведені вище правові положення.

1. *Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 24.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 10.05.2022).*
2. *Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. Дата оновлення: 24.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3792-12> (дата звернення: 10.05.2022).*
3. *Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Дата оновлення: 17.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 10.05.2022).*